

Til den det måtte angå

13. oktober 2014

VEDR. FORSLAG TIL KOMMUNEPLANENSAREALDEL 2013-2026.

Jfr.

Reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon. Planbeskrivelse med konsekvensutredning.

Tilleggsnotat nr 02 – anleggstrafikk

Tilleggsnotat nr 06 – lavfrekvent lyd og vibrasjoner

Tilleggsnotat nr 11 – masseuttak innenfor planområdet

Det vises til ovennevnte dokument datert 12.06.2014, reguleringsplanen for ØHF datert 17.01.2014 og tilleggsnotatene datert 29.04.2014

Kommuneoverlege Atle Hestnes har bedt Folkehelse Fosen v/overlege Torgeir Schmidt-Melbye utarbeide en kommentar til planene om å åpne steinbruddet i Lerberen for masseuttak.

Forsvarsbygg sine dokumenter er sitert siden de inneholder tilleggsdata som er nyttige i sakens sammenheng.

Forslaget til arealdel omtaler masseuttak for å imøtekomme Forsvarsbygg som har behov for større uttak i utbyggingen av ØHF. Som kilde for masse, nevnes tre muligheter: tidligere steinbrudd i Lerberen, masseuttak innenfor planområdet til ØHF og mulig masseuttak fra Ottersbo. Etterbruk eller annen nytteverdi er ikke kommentert ut over muligheter for boliger i etterkant ved Lerberen.

Forsvarsbygg sitt tilleggsnotat nr 11, omtaler masseuttak innenfor deres eget planområde, og problematiserer omkring etterbruk av et stort hull i bakken på et flatt område. Dette området er uansett ikke gjenstand for vurderinger fra kommunens side i denne omgang.

For øvrig (tilleggsnotat 02) har Forsvarsbygg omtalt at massetransport fra Ottersbo ikke er spesielt gunstig pga tilstanden på veiene som må benyttes derfra. I det samme notatet er det skissert hvordan man skal kunne organisere massetransport fra Lerberen til utbyggingsområdet. Her er imidlertid ikke utdypet transport av masse om den tas ut innenfor eget planområde, nettopp fordi offentlig vei ikke vil bli berørt.

Gjenstår Lerberen der kommunen må gjøre et valg mht å bidra til å fremskaffe masse til utbyggingen i nærområdet. Det er ikke presisert i plandokumentet om kommunen skal være aktiv i å anviser områder for masseuttak, eller om det er avgjørende å benytte en anledning til å få gjort strukturelle endringer ved samme anledning. Slik det fremstår ved overflattisk lesning kan det se ut som om områder for masseuttak nevnes uten at det er undergitt noen form for utredning, ut over mulighet for boliger ved Lerberen.

På bakgrunn av ovenstående synes det å være grunn til å påpeke en del momenter som bør defineres nærmere før vedtak fattes.

- Hva og hvor mye skal fjernes?

I forslaget til arealdelen står det beskrevet i generelle vendinger at den gjenstående «skalken» skal tas ned. Denne presiseringen gjenfinnes ikke tilleggsnotatene til Forsvarsbygg som derimot angir et omtrentlig volum (250 000-300 000 m³).

Det er ikke angitt noe entydig om disse to volumene tilsvarer hverandre, eller om det ene eller andre volumet er betydelig mye større/mindre enn det andre.

Slik presisering må man kunne forvente, ikke minst av hensyn til nedenstående.

I tillegg ville man forvente nærmere definert hva som vil kunne skje dersom «skalken» er mindre enn 250 000³. Resterende volum må nødvendigvis tas annet sted fra, og dennes lokaliseringen vil være av interesse: videre inn i Lerberen-massivet, Ottersbo eller innenfor KFB's planområde sør for Mikkeltaug.

Uttak fra Lerberen ut over «skalken» vil umiddelbart få konsekvenser for videre bruk av Lerberen som rekreasjonsområde analogt med dagens. Denne effekten må det være mulig å gjøre en vurdering av ut over det som måtte være konsekvensene under selve uttaket.

Ytterligere en problemstilling å definere vil være hva som var grunnen til at «skalken» ble satt igjen: kun støyskjerm mot omgivelsene, problematisk pga nærliggende boliger, kvalitet på steinmassene, osv?

Minst to av disse hypotesene vil øke muligheten for at nødvendig masse vil overstige den gjenstående «skalken» slik arealplanen uttrykker det.

- Etterbruk – nytte og verdi.

Dersom man antar at bare «skalken» fjernes fra området og resten blir stående slik det er i dag, er det fortsatt flere uavklarte spørsmål som dukker opp.

Det antas at området vil kunne være fint til boligbygging, noe beliggenheten absolutt skulle tilsi. Det vil imidlertid også være avhengig av typen boliger (enebolig – rekkehus), m.m.

Videre vurderinger av hvordan området vil kunne bli, avhengig av mengden masse som eventuelt tas ut, og hvordan skjæringen blir organisert med tanke på nettopp boliger, kan man ikke se foreligger. Her kan man, uten å foregripe noen senere vedtak eller planer, vise alternative muligheter. Høyden på skjæringen vil bli betydelig og vil nødvendigvis kunne påvirke bomiljøet, uansett utforming.

Nettopp høyden på skjæringen er heller ikke problematisert mht sikring, spesielt om man ser for seg utviklingen av boliger. Høyere aktivitetsnivå fra ulike aldre vil fordre adekvate tiltak som må være en del av planleggingen og følge utviklingen i tid.

- Ved masseuttak fra Lerberen

En del problemstillinger berøres ikke i særlig grad i noen dokumenter om det skulle komme til slikt masseuttak. Dette gjelder hvilke effekter det vil påføre omgivelsene mens aktivitetene pågår.

Det er flere boliger og en hovedvei innfor en ganske liten radius som vil få konsekvensene av steinbruddaktivitet særdeles påtrengende.

1. Sikkerhet i samband med sprengning (som man vil anta vil bli en del av hverdagen) og risiko for flygende objekter.

2. Støybelastning (målt i dB-A) fra maskiner av ulik type som vil pågå i lang tid. Det savnes angitt hvor lange dager, eller hvor mange timer det er forutsatt at bruddet skal være i drift hver dag. Forsvarsbygg sine beregninger av massetransport bruker begrepet «mandag-fredag», men det antas at det ikke umiddelbart kan overføres til masseuttaket.

3. Lavfrekvent støybelastning (målt i dB-C) og vibrasjoner som man vil kunne forvente, vil være en del av det samme problemkomplekset. Slik støy vet man har minst like store konsekvenser som støybelastning nevnt under 2.
4. All den stund trafikken fra Brekstad og forbi Lerberen er så vidt høy som tilfellet er, synes det påkrevet med en ROS-analyse med tanke på tilfeldig forbipasserende.
5. Massetransport som for øvrig er presentert Forsvarsbygg tilleggsnotat nr 02, må det også gjøres egne vurderinger omkring og vil kunne være gjenstand for detaljerte kommentarer. Når man ser for seg at aktivitetene vil pågå i opptil to år med 100 til 200 billass daglig, sier det seg selv at belastningen vil kunne bli betydelig langs hele ruten.

Til slutt må det legges til at det er forståelse for at flere behov og ønsker kan oppfylles ved å gjenåpne steinbruddet i Lerberen. Det er likevel ikke ubetydelig hva som skjer underveis og ikke minst, hva vil bli sluttresultatet. Lerberen er allerede utpekt til og brukes som «folkehelsepark» til hygge og nytte for mange. At denne statusen opprettholdes, og helst økes og forbedres, bør også være en del av helheten.

Med hilsen

Torgeir Schmidt-Melbye
Overlege